

Nr 42.

Utlåtande med anledning av väckt motion angående tryggnad av skogsbrukets utveckling och ställning.

I en inom riksdagens första kammare väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 2, av herr *Sten* har yrkats, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om överväganden, utredningar, förslag och andra åtgärder i syfte att trygga skogsbrukets utveckling och ställning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionen, får utskottet hänvisa till denna.

Över motionen har yttranden inhämtats från *domänstyrelsen, skogsstyrelsen, styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut, Sveriges skogsägareförbund* samt *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund*.

Dessutom har *Svenska skogsvårdsföreningen* inkommit med en skrift.

Domänstyrelsen har i sitt den 2 mars 1953 dagtecknade yttrande anfört i huvudsak följande.

Motionären anför inledningsvis vissa uppgifter som anses »bestyrka tesen, att det inte är så stor skillnad mellan de olika gruppernas sätt att sköta sina skogar». Styrelsen har ingen anledning att nu ingå på någon närmare diskussion om de olika skogarnas tillstånd och skötsel men kan dock icke underlåta att framhålla, att betydande olikheter föreligger mellan de skilda skogsägarekategorierna i fråga om metoder och intensitet vid skogarnas handhavande. Dessa förhållanden framgår i vissa avseenden fullt påtagligt av riksskogstaxeringens uppgifter.

Vad motionären anfört beträffande omfattningen av de olika skogsägarekategoriernas ägoinnehav föranleder från styrelsens sida endast påpekan- det att — oavsett huru den nuvarande ägofördelningen politiskt bedömes — det nuvarande tillståndet icke får låsas fast, då vissa förändringar kan bli nödvändiga genom rationaliseringsverksamheten. Vidare vill styrelsen erinra om att enligt statsmakternas direktiv de medel, som inflyter till verkets s. k. markfond genom markförsäljningar, skall användas för inköp av skogbärande mark. Markfondens nuvarande storlek och möjlighe- terna att öka densamma gör dock att — även om inköpsobjekt uppkommer — någon större förskjutning i ägoinnehavet på denna väg icke kan bli aktu- ell; den möjliga förskjutningen ligger inom 1 procent av landets skogs- marksareal.

Vad särskilt *rationaliseringsverksamheten* beträffar har motionären erin- rat om jordbruksreformen och gjort vissa uttalanden om följderna därav för skogsbruket. Styrelsen vill vitsorda att inom ifrågakvarande område sto- ra uppgifter föreligger, som rätt handhavda kan ge mycket betydelsefulla resultat. Även om det vid behandlingen av dessa frågor uttalas, att sko- gens intressen bör tillvaratagas, har det i praktiken visat sig svårt för skogs- bruket att hävda sig. Rationaliseringen får icke enbart se till jordbrukets intressen, då även skogsbruket har sina stora rationaliseringsproblem, som

måste lösas. Storskogsbruket har inom sig upptagit dessa frågor till behandling, som resulterat i vissa överenskommelser om markbyten. Frågan är dock av den vikt att skogsbruket har rätt att kräva att densamma även ägnas större uppmärksamhet från det allmännas sida.

På det skogliga området finnes numera ett flertal statliga myndigheter, institut, organisationer, föreningar och sammanslutningar. Likväl måste konstateras, att svårigheter föreligger inom skogsbruket att uppåt och utåt få dess intressen tillgodosedda. Den svenska skogsnäringen saknar i dag ett gemensamt forum, som med kraft kan föra fram skogsbrukets frågor. Detta är en stor brist, som tidigare i olika sammanhang påpekats men utan resultat.

Till den stora splittringen bidrar säkerligen att det icke existerar någon gemensam statlig skoglig styrelse. Ingen av de två befintliga styrelserna kan i sin nuvarande form föra skogsbrukets gemensamma talan. Domänstyrelsen är ett affärsdrivande verk med numera mycket begränsade administrativa uppgifter vid sidan därav. Med stöd av de allmänna direktiv, som enligt instruktion alltjämt gäller för domänverket, utnyttjas emellertid styrelsen därjämte i stor utsträckning som remissorgan i allmänna skogliga frågor. Skogsstyrelsen å sin sida har icke erhållit resurser, som möjliggör för styrelsen att i olika skogliga frågor uppträda som det enskilda skogsbrukets gemensamma forum. Dess verksamhet har till huvudsaklig del måst inskränka sig till att vara ett sammanhållande organ för de mycket självständigt arbetande skogsvårdsstyrelserna.

De skogliga frågorna har enligt styrelsens mening från statsmakternas sida långt ifrån tilldragit sig det intresse, som motsvarar den framträdande plats landets skogsnäring numera ur nationalekonomisk synpunkt intager. Även motionären synes vara av liknande åsikt och har i syfte att nå en förbättring i detta avseende till diskussion upptagit tre förslag nämligen inrättande av ett särskilt skogsdepartement, tillsättande av en skogsminister och anställande i vederbörande departement av skogsakkunnig.

Den nuvarande sammankopplingen av de skogliga ärendena med jordbruksfrågor under jordbruksministern kan ur vissa synpunkter te sig naturlig. Denna anordning har dock enligt styrelsens förmenande utan tvekan medfört, att de skogliga frågorna icke kunnat tillräckligt beaktas. Tillsättandet av ett konsultativt statsråd som *skogsminister* skulle säkerligen skapa förutsättningar för ett bättre tillgodoseende från statsmakernas sida av skogsbrukets speciella intressen. Förslaget härom vill styrelsen alltså livligt tillstyrka.

En uppdelning av jordbruksdepartementet i ett jordbruks- och ett skogsdepartement torde däremot medföra sådana olägenheter i vissa andra avseenden, att fog finnes för motionärens uppfattning att detta förslag är mindre lämpligt. Styrelsen ställer sig också tveksam till förslaget att fast anställa *skogssakkunnig* inom departementet, då en dylik anordning kan leda till sådana former för ärendenas handläggning, som är både principiellt och praktiskt olämpliga.

Motionären har vidare i syfte att bland annat få till stånd ett bättre samordnande av framförda skogliga frågor föreslagit tillskapandet av *skogsbrukets stämma* och upprättandet av en *skoglig akademi*. Vissa skäl talar utan tvivel för dessa förslag, men styrelsen anser sig nu icke böra närmare ingå på frågorna. Även vad motionären anfört om en bredare *upplysningstjänst* och skogsbrukets tillgodoseende i svensk *utlandsrepresentation* synes vara värt beaktande.

I motionen har också berörts vissa forskningsuppgifter särskilt då på skogsskötselns, skogsekonomiens och arbetsforskningens område, varvid

som exempel på angelägna frågor, som väntar på sin lösning, särskilt framhållits inrättande av en *skoglig maskinstation*. I någon mån kan de i samband därmed åberopade anslagsbehoven tillgodoses genom fonden för skoglig forskning, vars styrelse därigenom i viss utsträckning har möjlighet att fungera som organ för framförandet av viktiga uppgifter inom skogsbruket. Som exempel på av fondstyrelsen vidtagna åtgärder i detta syfte må nämnas tillsättandet och bekostandet av kommittén för skoglig fotogrammetri, som bland annat framlagt vissa förslag i sitt betänkande »Flygbilden i skogsbrukets tjänst». De medelstillgångar fondstyrelsen disponerar över är emellertid alldeles otillräckliga för att den skall äga möjlighet att — annat än undantagsvis — göra några mera betydande insatser i skogsbrukets stora, gemensamma frågor. Det framstår därför som en angelägen uppgift att de prisutjämnings- och konjunkturutjämningsavgifter, som kan bli disponibla för skoglig forskning, i största möjliga utsträckning tillföres sagda fond och ej splittras upp på en mängd mindre, mera lokalt betonade fonder.

Skogsstyrelsen har i yttrande den 21 februari 1953 framhållit i huvudsak följande.

I motionen anföres bland annat, att huvudsaken är att skogsbrukets utveckling och ställning tryggas genom förtroendefullt samarbete mellan alla på området intresserade och verksamma parter.

Skogsstyrelsen, som bemärkt det stora antal organisationer och institutioner som finns inom skogsnäringens intressesfär, ifrågasätter om icke deras insatser skulle ge resultat som stod i bättre relation till engagerade krafter, god vilja och intresse om en bättre samverkan dem emellan kunde etableras. Skogsstyrelsen vill därför biträda tanken på att något bör göras för åstadkommande av rättelse i påtalade förhållande. Frågan om detta kan åstadkommas genom privat insats eller om det allmänna anses bära ingripa kan lämnas öppen.

Motionären redovisar en hel del problem som, ehuru länge diskuterade, icke förts till lösning och uttalar att det föreligger ett uppenbart behov av en *skogsbrukets stämma*, »ett gemensamt forum i form av en trängre krets, ett årligt rådslag med representanter för olika statliga verk och institutioner samt organisationer som helt eller delvis sysslar med skogliga frågor, i syfte att komma fram till ståndpunkter och arbetsprogram som kan presenteras som skogsbrukets samfällda, att ordna kön dem emellan efter angelägenhetsgraden, oavsett om de kunde lösas av skogsbruket självt eller om statsmakternas uppmärksamhet borde påkallas».

Skogsstyrelsen vill härtill anföra, att gemensamma överläggningar mellan olika intressenter efter linjer som av motionären uppdragits bör kunna vara av betydelse för ett gagnarikt samarbete till näringens fromma. Styrelsen vill emellertid tillägga att om ett dylikt samråd skall få verklig betydelse, bör stabiliteten i verksamheten tryggas genom att ansvaret för sammankallandet och organiserandet av stämman uppdrages åt någon permanent organisation. Då en utbyggnad av den statliga administrationen knappast kan rekommenderas eller behövas för att nå det med motionen avsedda syftet ifrågasätter skogsstyrelsen om icke de med stämmans avhållande förknippade funktionerna kunde anförtros åt någon redan befintlig institution, som har att tillvarata näringens intressen.

Skogsstyrelsen, som å ena sidan anser att den svenska skogsnäringen i väsentligt avseende bör utvecklas på den grund av fri företagsamhet och egenstyrka som skapat dess nuvarande ställning, anser å andra sidan att staten icke skall ställa sig helt utanför sådana initiativ, vilka äsyftar bättre

kontakt och samverkan mellan näringens olika företrädare. Ur den synpunkten hemställer styrelsen att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte, med beaktande av vad i motionen och yttrandet anförts, vidtaga de därav påkallade åtgärderna.

Det av styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut begärda yttrandet har på uppdrag av styrelsens ordförande besvarats utav *skogshögskolans lärarråd* och *skogsforskningsinstitutet*, vilka i gemensam skrivelse den 27 februari 1953 anført bland annat följande.

Jordbrukets och skogsbrukets ärenden har av ålder handlagts inom samma departement, sedan år 1900 inom jordbruksdepartementet. Många beröringspunkter finnes också mellan jordbruket och skogsbruket. Allt eftersom dessa näringar samt forskningen och undervisningen inom deras respektive områden utvecklats och utbyggt och i tilltagande grad blivit föremål för slatsmaktiernas intresse, har ökade krav ställts på de departementala resurserna. Det bör under sådana förhållanden få anses vara förenligt med god organisation, att en differentiering genomföres vid behandlingen inom departementet av jordbruket och skogsbruket berörande ärenden. Exempelvis kan i enlighet med motionärens förslag en särskild *skogsminter* installeras såsom biträdande departementschef för handläggning av skogsärendena.

I motionen har framkastats tanken på organiserandet av en *skogsbbrukets stämma* såsom gemensamt forum för de olika statliga verk och institutioner samt de organisationer m. m., som helt eller delvis sysslar med skogliga frågor. Med vissa tidsintervall, i regel vart femte år, hålles å skogsforskningsinstitutet överläggningar rörande de forskningsuppgifter, som institutet i första hand bör upptaga på sitt arbetsprogram. I dessa överläggningar deltar — förutom styrelsens ledamöter, institutets avdelningsföreståndare och försöksledare samt skogshögskolans professorer — representanter för inbjudna myndigheter, institutioner och organisationer.

Även högskolan har vid behov sammankallat representanter för det praktiska skogsbruket för att med dem rådgöra i aktuella frågor rörande högskolans verksamhet. I viss mån har högskolan och institutet sålunda redan realiserat den tanke, som motionären nu framför. Att denna kan vara fruktbar även i ett vidare sammanhang förefaller sannolikt.

Lärarrådet och institutet finner i likhet med motionären det vara uppenbart, att skogsbruket på den *maskintekniska forskningens* område bör vara lika väl tillgodosett som jordbruket. Till lantbrukshögskolan i Ultuna är en jordbruksteknisk institution knuten. Någon motsvarighet härtill finnes ännu ej för skogsbrukets del. Lärarrådet och institutet vill i detta sammanhang erinra om att norrlandskommittén i första delen av sitt principbetänkande (SOU 1949: 1 s. 192) ifrågasatt, om icke en särskild avdelning för bedrivande av maskintekniskt forskningsarbete borde inrättas vid institutet. Jämväl 1946 års högskoleutredning var i sitt betänkande med förslag angående utbyggnad av lantbruks-, skogs- och veterinärhögskolorna (SOU 1947: 67 s. 178) inne på spörsmålet om organiserandet av den maskintekniska forskningen. Sådan forskning bedrivs redan i viss utsträckning vid avdelningen för arbetslära vid skogsforskningsinstitutet, som inrättats den 1 juli 1949. Denna verksamhet är emellertid i starkt behov av att få väsentligt utökade resurser. Däremot bör frågan om organisationen och utformningen av provningsverksamheten bli föremål för utredning. Under alla förhållanden bör i denna del ett samarbete ske med statens maskin- och redskapsprovningsanstalter.

I likhet med motionären finner lärarrådet och institutet det synnerligen önskvärt, att frågan om inrättande av en *skoglig akademi* samt dennas karaktär och organisation närmare utredes.

Förslaget att låta den *upplysningstjänst*, som bedrivs av jordbrukets upplysningsnämnd, få en efterföljare inom skogsbruket, är i princip riktigt. Det bör därför undersökas, huruvida behov föreligger att på antytt sätt utbygga den upplysningsverksamhet, som redan utföres genom den skogliga fackpressen och andra organ, vilka i populär form meddelar aktuella resultat av forskning och försöksverksamhet på det skogliga området.

Skogsbruket har för närvarande ingen särskild företrädare inom utlandsrepresentationen. Lärarrådet och institutet finner det önskvärt att frågan om inrättande av poster som *skogsattaché* överväges. En dylik attaché, som även bör vara kontaktman på det vetenskapliga området, bör enligt institutionernas förmenande åtminstone inrättas vid beskickningen i USA.

Lärarrådet och institutet förordar slutligen att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om överväganden, utredningar, förslag och andra åtgärder i syfte att trygga skogsbrukets utveckling och ställning. Detta skulle nämligen medföra att de betydelsefulla frågor, som i olika sammanhang och vid skilda tidpunkter tagits upp av skogliga kommittéer, kunde få en mera allsidig prövning och en bedömning ske av angelägenhetsgraden dem emellan.

Sveriges skogsägareförbund har i sitt den 27 februari 1953 dagtecknade yttrande framhållit bland annat följande.

Inledningsvis anför motionären under hänvisning till auktoritativa utredningar och uttalanden, att statsmakterna genom lagstiftning och andra åtgärder under de sista fyra årtiondena åstadkommit en ur politisk synpunkt lämplig jämvikt i fråga om skogsmarkens fördelning på olika ägarekategorier. Utgående härifrån framhåller motionären vidare, »att det icke finns någon anledning till eller motivering för att angripa det svenska skogsbrukets problem eller bota dess brister genom politisk strid om vem som skall äga skogen eller var gränsen skall gå mellan de olika ägaregrupperna» utan att i detta hänseende långt mera står att vinna genom samverkan mellan skogsbrukets olika sektorer. Förbundet, som för sin del kan instämma i dessa synpunkter, vill i samband härmed icke underlåta framhålla, att den omständigheten, att skogsindustrien i vårt land i viss utsträckning kan grunda sin produktion på egna skogstillgångar, utan tvivel varit en starkt bidragande orsak till den snabba utveckling och konsolidering, som kännetecknar denna för vårt välstånd så betydelsefulla industri. Någon mera avgörande förskjutning mellan de olika ägarekategoriernas innehav av skogsmark bör, enligt bland annat den senaste norrlandskommittén, icke komma i fråga och har ej heller ifrågasatts av motionären.

Den omständigheten, att jordbruksdepartementet genom arbetet med jordbrukets rationalisering nu lär vara hårt belastat, aktualiserar onekligen skogsbrukets gamla önskemål om särskild skoglig sakkunskap därstädes. Motionärens förslag om en *skogsminister* som biträdande departementschef finner förbundet vara en god lösning. Systemet är, som motionären framhåller, ingen nyhet utan har redan praktiserats inom andra departement. Skall arrangemanget i föreliggande fall utfalla väl, torde det dock beträffande personvalet vara erforderligt, att skogsministern hämtas bland det praktiska livets män, gärna från skogsägare- eller skogsmannakretsar, enär det på grund av skogsbrukets egenart ofta visat sig svårt för lekmän att sätta sig in i näringens mera invecklade problem.

Skogsbrukets behov av ett samarbetsorgan har, icke minst under de se-

naste åren, vid skilda tillfällen och i olika sammanhang otvetydigt framträtt. Den form för ett sådant organ, som motionären skisserar som en *skogsbrukets stänma*, är ur skilda synpunkter av intresse. Förbundet vill dock ifrågasätta om icke ett samarbetsorgan — utan att därför något ämbetsverk, kansli eller dylikt nyskapas — måste erhålla en mera fast och framför allt funktionsdugligare status än vad motionen utvisar. Motionären antyder i viss mån själv detta, då han framhåller önskvärdheten av att garantier skapas för att ingenting underlåtes, när det gäller att effektuera diskussionsresultaten och föra utvecklingen framåt. Då behovet av samarbetsorgan är dokumenterat, borde det enligt förbundets mening kunna bildas av skogsbrukets egna organisationer utan medverkan eller inblandning från statens sida, vilket även tycks vara motionärens mening.

Vad motionären anför om *skogsproduktionens främjande* finner förbundet i allt väsentligt riktigt och beaktansvärt. Förbundet vill särskilt stryka under uttalandet om att »maximalt utnyttjande av landets skogsmark är en av våra största nationella arbetsuppgifter» — ett uttalande, som det finns anledning att ta fasta på vid diskussionen om skogsbrukets driftsformer. När motionären i detta sammanhang påpekar betydelsen av att skäligen del av skogsinkomsterna återbördas till skogen för att möjliggöra skogsvårdande åtgärder vill förbundet erinra om de svårigheter, som rests, när det gäller att skapa frivilliga investeringsfonder för skogsbruket. Mot de upprepade framställningar i denna fråga, som gjorts från skogsbrukets sida, har tidigare alltid uttalats, att tekniska skäl omöjliggjorde sådana fondavsättningar inom skogsbruket. Först i och med att dispositionen av skogsinkomsterna inregistrerats bland de penningpolitiska åtgärderna bortföll denna motivering, och investeringskonton för skogen tillskapades snabbt, tyvärr av övervägande tvångsartad karaktär. Ett oavvisligt krav från skogsbruket är, att när dessa tvångsinvesteringar på grund av ändrade konjunkturförhållanden kommer att upphävas, möjligheter skapas för avsättning till frivilliga investeringsfonder för skogsproduktionens höjande.

I avsnittet om *skogens förvaltning och skötsel* berör motionären ett par högaktuella problem i nutida svenskt skogsbruk, nämligen den fortgående parcelleringen av skogsmarken och skogsbrukets ofta mycket otillfredsställande arronderingsförhållanden. Dessa frågor är av skäl, som förbundet här i korthet vill utveckla, av så utomordentlig vikt för ett riktigt utnyttjande av landets skogar, att de i särskild grad bör ägnas uppmärksamhet vid en kommande utredning.

Skogsbruket i vårt land undergår sedan någon tid en rationaliseringsprocess, vilken visserligen i jämförelse med jordbrukets alltjämt är i sin början, men som dock redan kunnat inregistrera påtagliga resultat såsom bland annat förbättrad redskapsvård och -service, anställning av fasta skogsarbetare i vida större utsträckning än tidigare, tilltagande mekanisering och motorisering av såväl huggnings- som körningsarbetet, utvidgning av vägnätet och effektivare förnyrningsmetoder. För att de moderna arbetsbesparande hjälpmedlen och metoderna helt skall komma till sin rätt fordras emellertid, att de kan sättas in på stora sammanhängande arealer, d. v. s. inom storskogsbrukets ram. Utan att vilja aktualisera tvistefrågan om storskogsbruk contra småskogsbruk — en fråga, som för övrigt tidigare debatterats huvudsakligen med sikte på de olika skogsägarekategoriernas virkesförråd och utan beaktande av skogarnas värdeavkastning och därav betingade ekonomiska berättigande — kan förbundet icke underlåta framhålla, huru som de nya utvecklingslinjerna inom skogsbruket pekar mot storskogsbrukets driftsform som den mest ekonomiska. Den gamla satsen om att skogsbruk är storbruk håller med andra ord på att besannas på ett sätt som det

är anledning att beakta vid utformningen av den framtida jordpolitiken. Till förstör bör enligt förbundets mening den fortgående parcellering av skogsmarken, som nu äger rum under olika auspici, med det snaraste stoppas. Däremot bör det bärkraftiga skogsbrukets arronderingssträvanden främjas genom bland annat smidigare utformning av gällande lagar och förordningar om jordförvärv.

Motionären påtalar de alltför många små skogslotterna — upp emot 100 000 med en ytvidd under 10 hektar och cirka 70 000 om 10—25 hektar — och uttalar den förmodan, att en stor del av dessa kommer att försvinna på grund av naturhushållningens definitiva avskrivning eller vid genomförandet av jordbruksreformen. Förbundet vill i detta sammanhang ifrågasätta, om icke jordbrukets yttre rationalisering bättre än vad nu är fallet måste samordnas med en liknande utveckling hos småskogsbruket, för att slutresultatet av den breitt upplagda jordreformen skall bli tillfredsställande. Rationaliseringen av småskogsbruket — i den mån man nu kan tala om en sådan verksamhet — synes försiggå tämligen planlöst, främst beroende på att rationaliseringsorganen, i vad det gäller denna driftsform, saknar den erforderliga målsättningen. Bondeskogsbrukets ekonomi är, kort sagt, ännu alltför outredd — även om undersökningar pågår. En i detta sammanhang så fundamental fråga som minsta storleksordningen för ett småskogsbruk ur driftsekonomisk synpunkt står allttjämt helt obesvarad. Det är angeläget, att de skogsekonomiska utredningarna på detta område i möjligaste mån forceras för att — även om de icke kommer att ge svar på alla frågeställningar — lämna fastare vägledning vid den arrondering av småskogsbrukets markinnehav, som bör löpa parallellt med jordbrukets yttre rationalisering. Småskogsbruket torde i stort kunna lösa sina arronderingsproblem inom egna gränser, och i de fall, där storskogsbruket måste träda till, skall det — i konsekvens med vad här tidigare andragits — ske mot skälig kompensation i mark. De markfrågor, som förbundet nu berört, är av den största vikt för skogsbruket och därmed också för skogsindustriens utveckling mot högre produktion, varför de, om den av motionären föreslagna utredningen icke skulle komma till stånd, enligt förbundets mening utan dröjsmål bör tagas upp i en fristående utredning.

Bland motionärens förslag under avsnittet *forskning och upplysning* har förbundet redan tidigare vidrört den skogsekonomiska forskningen och framhållit behovet av att den forceras, varvid förbundet närmast syftar på de undersökningar beträffande bondeskogsbrukets ekonomi, som nu bedrivs vid skogshögskolan under professor Torsten Streifferts ledning. Det för detta ändamål nödvändiga anslaget synes lämpligen kunna förmedlas genom fonden för skoglig forskning, förutsatt att denna centralfond för skogsforskningen förstärkes. Detta torde nämligen vara erforderligt enär, enligt vad förbundet har sig bekant, fondens avkastning för en tid framåt i det närmaste helt lär vara tagen i anspråk för andra stora forskningsuppgifter. Förbundet vill även ur andra synpunkter förorda en förstärkning av nämnda fond ävensom att fondens styrelse utökas med ett par ledamöter från det praktiska skogsbruket, varav en bör representera det enskilda storskogsbruket.

Motionärens förslag om en utökad *skoglig maskinforskning* bör med tanke på den tilltagande mekaniseringen och motoriseringen av skogsarbetet snarast realiseras. Av motionärens tre alternativ för denna forskningsutveckling vill förbundet ge sitt förord åt den samarbetslinje, som innebär att en institution upprättas av staten och det enskilda skogsbruket gemensamt. Detta system har som bekant med framgång genomförts på träforskningsområdet.

Förslaget om en *skoglig akademi* anser förbundet likaså förtjäna beaktande. Visserligen finnes redan nu en skogsavdelning inom lantbruksakademien liksom en särskild avdelning för skogliga samt skogs- och träteknologiska vetenskaper inom ingenjörsvetenskapsakademien, men dessa underordnade instanser kan självfallet icke fylla de uppgifter, som skulle åvila en skogsakademi. Alternativt kunde man måhända tänka sig en utbyggnad av lantbruksakademien till en lant- och skogsbruksakademi — om nu detta låter sig göra, vilket en kommande utredning får utvisa.

Vad i motionen i övrigt anföres i detta sammanhang såsom angående skogsbrukets *upplysningstjänst* och dess *utlandsrepresentation* finner förbundet vara av sådant intresse, att det bör tagas upp till fortsatt behandling.

Motionärens förslag om att Kungl. Maj:t närmare ville låta överväga de i motionen framställda förslagen och berörda frågorna samt genom en *enmansutredning* göra en översiktlig sammanställning av fakta och i samråd med en trängre krets draga upp riktlinjerna för det fortsatta arbetet finner förbundet ändamålsenligt. I den snabba utveckling, som skogsbruket genomgår, har ett alltför stort antal spörsmål av allmänt eller fackligt intresse under årens lopp förblivit outrett, beroende på bland annat att någon skoglig utredning av större vidd icke genomförts på länge. Den nu inledda jordbruksrationaliseringen kräver även, som här tidigare påvisats, kompletterande skogliga undersökningar, om den skall ge tillfredsställande resultat i skogsbygderna.

Under återopande av vad här anförts får förbundet tillstyrka motionärens hemställan. Vid en åtgärd från Kungl. Maj:ts sida bör enligt förbundets mening särskild vikt läggas vid spörsmål, som berör skogsmarkens fortgående parcellering och skogsbrukets arronderingsförhållanden.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har i yttrande den 5 mars 1953 anfört i huvudsak följande.

Motionen, som lämnar en kortfattad, intressant historik angående skogsbrukets utveckling, behandlar även tillståndet på skogar tillhörande olika ägarekategorier, skogslagstiftningen beträffande fastighetsbildning m. m. samt framför även vissa konkreta förslag, exempelvis införande av en skogsbrukets stämman och tillsättande av en skogsminister eller en särskild skogs-sakkunnig i jordbruksdepartementet. Ehuru den i motionen presenterade översikten av naturliga skäl blivit mycket koncentrerad, har dock utan tvekan uppmärksamheten fästs på inom svenskt skogsbruk väsentliga aktuella problem, som i enlighet med motionärens önskemål bör bli föremål för fortsatta överväganden och utredningar. I den mån så sker är skogsägareföreningarna genom riksförbundet beredda till medverkan.

Riksförbundet vill som särskilt betydelsefullt understryka motionärens förslag beträffande *skogens förvaltning och skötsel*. För att utvecklingen skall gå i önskad riktning i fråga om motionens förslag angående skogsmarkens ändamålsenliga arrondering bör enligt riksförbundets uppfattning sakkunskap beträffande bland annat drivningstekniska frågor ovillkorligen knytas till lantbruksnämnderna, så att vid jordbrukets rationalisering fackmässigt hänsyn tages till att sådana frågor som skogens skötsel, avverkning och utdrivning på fullt nöjaktigt sätt blir tillgodosedda.

Utän tvivel har — som motionären framhållit — genom bland annat skogsägareföreningarnas verksamhet vissa framsteg för de enskilda skogarnas hushållning vunnits genom att skogsägarna erhållit en positiv inställning till kollektivt uppträdande och handlande. Ett vidgat samgående i skogsvårdsfrågor i den av motionären föreslagna riktningen har även inom skogsägareföreningars rörelsen varit föremål för överväganden. Som exempel kan anföras,

att riksförbundet vid överläggningar med chefen för handelsdepartementet och även i en till honom överlämnad promemoria under förra året framhållit, att fonderade prisutjämningsavgifter förslagsvis borde kunna användas som bidrag till på bondeskogar gemensamt planerade och anlagda basvägar. Riksförbundet har därvid förutsatt, att skogsägareföreningarnas personal skulle kunna utnyttjas för planläggning av sådana vägar. Utan tvivel skulle mycket kunna uträttas även till exempel beträffande mera samordnad skogsvård. Detta torde icke vara möjligt att genomföra utan rubbningar i den femtioåriga tradition på detta område, som byggts upp av skogsvårdsstyrelserna. Om verksamheten i detta avseende ökas hos skogsägarnas egna intresseorgan skulle skogsvårdsstyrelsernas arbetsuppgifter i motsvarande mån kunna inskränkas till rent lagövervakande och till kontroll av sådana skogsvårdsåtgärder, som utföres med direkta statsbidrag. Huruvida en sådan successiv övergång eventuellt kombinerad med en avveckling av skogsvårdsavgiften är möjlig och lämplig att i nuvarande läge inleda, vill riksförbundet rekommendera för särskild utredning.

Åtskilliga frågor skulle ytterligare kunna framhållas i sammanhanget, men riksförbundet vill endast fästa uppmärksamheten på motionärens förslag att ordna *förmedlingen av erfarenheter från skoglig forskning* till en vidare krets på ett populärt sätt. Riksförbundet har tidigt observerat betydelsen härav och har dels genom sin tidskrift *Skogsägaren* med en upplaga av för närvarande drygt 30 000 exemplar, dels i *Föreningsbladet*, upplaga 370 000 exemplar, efter förmåga sökt lämna upplysning i hithörande frågor. Riksförbundet hyser förhoppningen att liksom hittills kunna bedriva och även utvidga denna verksamhet.

Motionären har skisserat vissa förslag till vägar hur skogsbrukets utveckling och ställning skall kunna tryggas. Det ifrågasättes sålunda, att regeringen skulle utökas med en konsultativ *skogminister* eller alternativt att en *skogssakkunnig* tillsättes inom jordbruksdepartementet för beredning av skogliga ärenden. Med skogsbrukets och de därmed förbundna industriernas alltmer framträdande betydelse i näringslivet anser riksförbundet motionärens förslag i detta avseende värt allt beaktande.

Beträffande den av motionären förordade *skogsstämman* ställer sig riksförbundet mera tveksamt. Överläggningar och samarbete i skogliga frågor förekommer redan i ganska stor utsträckning. Sålunda tillkallar exempelvis arbetsmarknadsstyrelsen årligen berörda parter för diskussion angående skogliga arbetsmarknadsfrågor. Liknande överläggningar förekommer även i andra sammanhang. Under skogsveckan finnes även möjlighet till allmän diskussion av aktuella skogliga spørsmål. Att likväl ett ökat behov av samverkan i väsentliga gemensamma frågor föreligger, är allmänt känt. Riksförbundet förmenar emellertid, att utvecklingen kommer att mer och mer klarlägga parternas beroendeställning av varandra och att detta kommer att på skilda håll utlösa sådana åtgärder för den samverkan till allas bästa, som motionären åsyftar.

Svenska skogsvårdsföreningen slutligen har i en särskild skrift, dagtecknad den 20 mars 1953, anmält, att vid en överläggning med representanter för ett tjugotal på skogsbrukets område verksamma myndigheter, organ och sammanslutningar enhälligt beslutats att tillstyrka den utredning i fråga om närmare kontakt och samverkan mellan olika skogliga organ, som föreslagits i motionen.

Utskottet. I föreliggande motion har mot bakgrunden av den utomordentliga betydelse våra skogstillgångar har för landets välstånd uppmärksamheten riktats på vissa inom svenskt skogsbruk väsentliga aktuella problem, som enligt motionärens åsikt bör bli föremål för åtgärder från Kungl. Maj:ts sida. Bland de frågor, som enligt motionären bör upptagas till behandling, nämnes inrättandet av en central statlig instans för hela skogsbruket och av ett gemensamt forum för olika statliga verk och institutioner samt organisationer på området, skogsproduktionens främjande, skogens förvaltning och skötsel samt den skogliga forskningen och upplysningstjänsten. Motionen åsyftar icke någon stor utredning, utan meningen är att Kungl. Maj:t skall överväga nyssnämnda frågor, exempelvis genom att låta en enmansutredning göra en översiktlig sammanställning av fakta och i samråd med representanter för vederbörande verk, institutioner och organisationer draga upp riktlinjerna för det fortsatta arbetet. Detta arbete bör sedan enligt motionären fullföljas på de sätt, som är mest lämpade för de särskilda ändamålen. Såsom motionären slutligen framhåller är huvudsaken, att skogsbrukets utveckling och ställning tryggas genom ett förtroendefullt samarbete mellan samtliga på området verksamma parter.

Utskottet vill till en början understryka, att utskottet till fullo delar motionärens åsikt om den framträdande plats, som skogen intar i vårt ekonomiska liv. Skogen är en av våra viktigaste råvarutillgångar och dess produkter hör i förädlad eller oförädlad skick till våra främsta exportartiklar. Det kan förväntas, att skogen även för framtiden kommer att bibehålla sin ställning som en av grundvalarna för Sveriges näringsliv och välstånd över huvud. Med hänsyn härtill är det uppenbarligen av största vikt, att statsmakterna med uppmärksamhet följer utvecklingen inom skogsbruket. Under de senaste årtiondena har statsmakterna även insett skogsbrukets stora betydelse för landet och uppfattat som sin skyldighet att vid behov ingripa vägledande, stödjande och reglerande på området. I betraktande härav har statens verksamhet på det skogliga området framträtt i skiftande former, såsom genom skogslagstiftning, syftande till att förhindra skogens skövling och förbättra skogsvården, genom lämnande av ekonomiskt stöd åt skogsbruket på olika sätt, genom förbättrande av undervisningen på det skogliga området samt genom stödjande av den vetenskapliga forskningen. Till grund för dessa åtgärder har ofta legat omfattande utredningar. Utskottet vill därvid särskilt erinra om de förslag, som 1936 års skogsutredning, skogslagskommissionen och norrlandskommittén framlagt. Dessa förslag berör delvis samma problem, som redovisats i den nu föreliggande motionen.

Utskottet övergår härefter till att behandla de särskilda spörsmål, som upptagits till diskussion i motionen.

I motionen ifrågasättes, att en sk o g s m i n i s t e r eller åtminstone en sk o g s s a k k u n n i g bör tillsättas inom jordbruksdepartementet. Såsom skäl härför anföres, att med nuvarande anordning — innebärande att skogsfrågorna handläggas inom departementet vid sidan av stora jordbruksären-

den — skogsproblemen icke kan tillräckligt beaktas. Även utskottet finner det önskvärt, att skogsfrågorna inom departementet ägnas det intresse och den tid, som motsvarar den framträdande plats skogsnäringen numera intar inom landets näringsliv. Enligt utskottets förmenande torde det emellertid få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest så befinnes påkallat, vidtaga de förändringar inom departementets arbetsfördelning, som kan anses behövliga.

Motionären redogör i fortsättningen för de olika statliga myndigheter samt organisationer, föreningar och sammanslutningar, vilka för närvarande är verksamma på skogsbrukets område. Enligt motionären behövs för dessa skilda grupper ett gemensamt forum, som med vederbörlig kraft kan föra fram skogsbrukets frågor. I detta syfte föreslår motionären, att en skogsbrukets stämma skall tillskapas. Stämman, som enligt motionären lämpligen bör sammanträda under ett par dagar varje år, helst oberoende av skogsveckan och norrlandsmässan, skall ha till uppgift att utarbeta ett för skogsbruket gemensamt arbetsprogram. För detta ändamål förordas i motionen, att stämman skall vara sammansatt av ett 25-tal representanter för nyssnämnda grupper.

Med anledning av detta förslag vill utskottet till en början erinra om att överläggningar och samarbete i skogliga frågor redan — förutom vid skogsveckan och norrlandsmässan — förekommer i andra sammanhang. Sålunda hålles vart femte år å statens skogsforskningsinstitut överläggningar rörande de forskningsuppgifter, som institutet i första hand bör upptaga på sitt arbetsprogram. I dessa överläggningar deltar företrädare för skogshögskolan och institutet samt representanter för inbjudna myndigheter, institutioner och organisationer. Vidare sammankallar skogshögskolan vid behov representanter för det praktiska skogsbruket för att med dem rådgöra i aktuella frågor rörande högskolans verksamhet. Slutligen tillkallar arbetsmarknadsstyrelsen årligen berörda parter för diskussion beträffande skogliga arbetsmarknadsfrågor. Motionärens uppslag att ordna denna samverkan i ett vidare sammanhang i form av en skogsbrukets stämma synes dock enligt utskottet vara värt beaktande. I likhet med de flesta remissinstanserna anser utskottet emellertid, att initiativet till att förverkliga motionärens tanke bör tagas av de skogliga organisationerna och icke av statsmakterna.

Beträffande frågan om skogsproduktionens främjande understrykes i motionen, att ett maximalt utnyttjande av landets skogsmark är en av våra största nationella arbetsuppgifter. Med hänsyn härtill har spörsmålet om olika åtgärder för att trygga beståndet och återväxten av den svenska skogen givits stort utrymme i de utredningar och förslag, som framlagts på området. I motionen fastslås, att övervägande delen av dessa arbetsuppgifter fortfarande kvarstår, och att deras angelägenhet är så mycket större som marknadsläget beträffande efterfrågan och priser lett till en ytterligare försämring av virkesförråden liksom även av tillväxten inom de områden i Norrland, där en begränsning av avverkningarna redan för omkring fem år sedan ansågs nödvändig under de närmaste årtiondena.

Med beaktande härav uppställer motionären som sin främsta programpunkt för skogsproduktionens främjande, att för produktionen erforderliga arbetsuppgifter skall systematiskt infogas i krislägen på arbetsmarknaden men även komma till sin rätt i det normala arbetsprogrammet samt att skäligen del av skogsinkomsterna skall återbördas till skogen.

Utskottet är ense med motionären om att skogsproduktionens främjande hör till de viktigaste uppgifterna på skogsbrukets område. Statsmakterna har även insett betydelsen av detta problem genom att i olika former lämna ekonomiskt stöd åt skogsvårdsåtgärder. Emellertid har vid skilda tillfällen påtalats nödvändigheten av att öka ifrågavarande stöd genom att en större del av skogsinkomsterna än under senare år ställes till förfogande för ändamålet. En liknande mening har kommit till uttryck bland annat vid behandlingen vid årets vårriksdag av propositionen nr 1, såvitt propositionen angick det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften skulle utgå för år 1953. I bevillningsutskottets betänkande nr 24 uttalades därvid — med anledning av att inkomsten utav skogsvårdsavgifter från och med budgetåret 1953/54 beräknades stiga med cirka 3 200 000 kronor — att önskemål framkommit att denna ökade tillgång på skogsvårdsavgiftsmedel skulle tillföras skogsnäringen i form av ökat statligt stöd åt de skogsvårdande åtgärderna. Bevillningsutskottet ansåg sig kunna ge dessa önskemål sin anslutning men framhöll tillika, att det borde ankomma på Kungl. Maj:t att taga denna fråga under övervägande och framlägga eventuella förslag så snart förutsättningar härför förelåg. Riksdagen hade icke något att erinra mot detta uttalande (r. skr. 123). Med beaktande härav vill jordbruksutskottet för sin del understryka önskemålet i motionen, att skäligen del av skogsinkomsterna återföres till skogen.

I fråga om skogens förvaltning och skötsel framhåller motionären såsom viktigaste problem den fortgående parcelleringen av skogsmarken och de ofta mycket otillfredsställande arronderingsförhållandena inom skogsbruket. Motionären anvisar i anslutning härtill olika utvägar för att komma till rätta med problemen. Utskottet vill för sin del erinra om att redan norrlandskommittén ägnade stor uppmärksamhet åt dessa frågor och i första delen av sitt principbetänkande (SOU 1949:1) föreslog olika åtgärder för att komma fram till en lämpligare fastighetsbildning och öka förutsättningarna för en rationell skötsel av skogen. Kommitténs förslag resulterade bland annat i ett beslut vid 1948 års riksdag, att av prisutjämningsavgifterna å trävaror ett belopp av 3 000 000 kronor skulle avsättas till en fond, vilken skulle förvaltas med syfte att främja kommunskogsverksamheten i Norrland. Utskottet vill vidare fästa uppmärksamheten på det utredningsarbete, som bedrivs av de sakkunniga för utredning av frågan om behovet av åtgärder för förstärkning av ofullständiga jordbruk med skog m. m. (1951 års jordbruksrationaliseringsutredning). Det torde kunna antagas, att nyssnämnda problem i väsentliga delar kan bli föremål för behandling vid denna utredning.

Vad angår forskningen nämnes i motionen vissa angelägna upp-

gifter särskilt på skogsskötselns, skogsekonomiens och arbetsforskningens område. I fråga om forskningen brukar man som bekant skilja mellan den skogliga forskningen och skogsproduktforskningen. Sedan lång tid tillbaka bedrivs skoglig forskning vid skogsforskningsinstitutet, som även ägnar sig åt viss skogsproduktforskning. Denna senare forskning handhas eljest av svenska träforskningsinstitutet, som finansieras genom tillskott från dels staten och dels olika skogsindustriella sammanslutningar. Även ingenjörsvetenskapsakademien, skogshögskolan samt tekniska högskolan och en del andra utbildningsanstalter har i sitt arbete kommit in på nu ifrågasvarande forskningsområden. Vid sidan av här nämnda institutioner bedrivs en betydelsefull forskning av såväl de större skogsindustriföretagen som enskilda forskare.

Utskottet får erinra om att enligt beslut av 1948 års riksdag de personella resurserna vid skogshögskolan förstärkts med en professur i skogszoologi med viltvård i stället för en laboratorstjänst och med en laboratorstjänst å avdelningen för skogsskötsel, varjämte vid skogsforskningsinstitutet inrättats en särskild avdelning i arbetslära (prop. 177; JoU 30; r.skr. 266). Vidare fattade 1949 års riksdag beslut om att en personlig professur i skoglig arbetslära skulle inrättas vid institutet (prop. 113; JoU 33; r.skr. 239). Slutligen avsattes efter förslag av norrlandskommittén utav influtna prisutjämningsavgifter ett belopp av 11 000 000 kronor till en fond för skoglig forskning med närmaste uppgift att stödja forskningen på skogsproduktionens och träindustriens område. Det har emellertid vid upprepade tillfällen framförts önskemål om att förstärka fonden med ytterligare medel för att densamma skall bli i stånd att göra mera betydande insatser i skogsbrukets stora gemensamma frågor. Med beaktande av vad hittills utförts för att stödja den skogliga forskningen synes enligt utskottets förmenande problemen på området närmast bestå i att få kvalificerad arbetskraft och tillräckliga medel för de olika forskningsuppgifterna. Fördenskull finner utskottet det angeläget, att ett avsevärt belopp av de prisutjämningsavgifter, som kan bli disponibla för skoglig forskning, tillföres nyssnämnda fond. Enligt vad utskottet erfarit har emellertid sådan åtgärd nyligen påkallats i en framställning av ett flertal myndigheter och organisationer inom svenskt skogsväsen. I framställningen anhålles, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för dels att en väsentlig del — förslagsvis tredjedelen — av de medel, som av 1951 års konjunkturutjämningsavgifter avsetts att tilldelas länsstiftelserna, skall anvisas för central forskning, dels att styrelsen för den skogsvårdsfond, som tillkommit på grundval av 1952 års konjunkturutjämningsavgifter, skall tillsättas redan nu och dels att 5 000 000 kronor av ännu odisponerade prisutjämningsavgifter skall anvisas till fonden för skoglig forskning. Framställningen är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

En fråga i detta sammanhang, som enligt motionären väntar på en snar lösning, är bedrivandet av den skogliga maskinforskningen. Motionären anser, att skogsbruket på detta område bör vara lika väl tillgodosett som jord-

bruket, vilket för närvarande icke är förhållandet. De utvägar, som enligt motionären står till buds för att lösa denna fråga är antingen samverkan med jordbruket eller en avdelning för ändamålet vid skogsforskningsinstitutet eller ock en institution, som upprättas gemensamt av staten och de enskilda intressena inom skogsbruket. Med anledning härav vill utskottet erinra om, att denna fråga redan berörts av norrlandskommittén och 1946 års högskoleutredning. Sådan forskning bedrivs sedan den 1 juli 1949 i viss utsträckning vid avdelningen för arbetslära vid skogsforskningsinstitutet. Däremot synes frågan om organisationen och utformningen av provningsverksamheten ännu icke vara löst. Sådan verksamhet bedrivs på enskilt initiativ på olika platser inom landet. Därjämte ingår det i uppgiften för statens maskin- och redskapsprovninganstalter att verkställa provning av maskiner och redskap för skogsbrukets behov, men detta har i brist på resurser hittills icke skett i nämnvärd omfattning. Enligt utskottets uppfattning måste det framstå som en olägenhet, att vederbörande statliga organ för närvarande saknar möjligheter att i någon större utsträckning följa, delta i och samordna undersökningar, som göres i fråga om motoriseringen och mekaniseringen inom skogsbruket, än mindre att självt taga initiativet till nya forskningsarbeten i dessa så betydelsefulla frågor. Röbbäcksdalsutredningen har i sitt den 12 december 1950 avgivna betänkande föreslagit, bland annat, att en provningsavdelning för maskinprovninganstalterna skall inrättas för Norrland och förläggas till Röbbäcksdalen. Kungl. Maj:t har emellertid hittills icke varit beredd att framlägga förslag i ämnet. Med hänsyn till den stora betydelse ifrågavarande avdelning skulle få för provning av för skogsbruket lämpliga maskiner och redskap samt för den maskinella upprustningen av jordbruken, särskilt i Norrland, anser utskottet angeläget att förslaget genomföres så snart förhållandena så medger.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att den fortgående motoriseringen och mekaniseringen inom skogsbruket kräver tillgång till goda vägar; ett tillfredsställande vägnät utgör över huvud taget en väsentlig betingelse för en rationalisering inom skogsbruket. Utskottet, som tidigare vid flera tillfällen givit uttryck åt uppfattningen, att förbättring av skogsvägar är att hänföra till de mera angelägna rationaliseringsåtgärderna på skogens område, anser sig därför böra här understryka det stora behovet av anslag för ändamålet.

En annan fråga, som i motionen endast kort berörts men vars betydelse enligt utskottet bör änyo understrykas, är yrkesutbildningen på skogsbrukets område. Vid behandlingen av anslaget till skogsvård m. m.: Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m. för budgetåret 1953/54 framhöll utskottet, att behovet av sådan utbildning är mycket stort. Utskottet uttalade vidare, att moderniseringen av avverknings- och drivningstekniken samt den starka utvecklingen av tekniken även på andra områden inom skogsbruket har aktualiserat en förbättring och utvidgning av undervisningen på området. Det lokala behovet för den vidgade yrkesutbildningen har redan på ett glädjande sätt kunnat tryggas genom förvärv av skogsvårdsgårdar i

de flesta län samt den utbyggnad av undervisningslokaler på dessa som skett, pågår eller planerats. Även om denna utbyggnad snart kan förväntas bli fullföljd, återstår att förse gårdarna med erforderlig undervisningsmateriel. Enligt vad utskottet erfarit har skogsstyrelsen den 23 oktober 1953 till Kungl. Maj:t avlämnat förslag angående ordnande av den lägre skogliga yrkesutbildningen. Förslaget är för närvarande föremål för remissbehandling. Med hänsyn till att denna för skogsbruket synnerligen betydelsefulla fråga påkallar en snar lösning utgår utskottet från att proposition i ämnet förelägges riksdagen utan dröjsmål.

Beträffande upplysningstjänsten framhåller motionären som ett angeläget önskemål, att den verksamhet, som bedrivs av jordbrukets upplysningsnämnd skall vinna efterföljd inom skogsbruket. Svenska skogsvårdsföreningen, Norrlands skogsvårdsförbund och Sveriges skogsägareföreningars riksförbund förmedlar redan genom sina tidskrifter, som utgår i stora upplagor, erfarenheter från skoglig forskning och försöksverksamhet till en vidare krets. Emellertid finns enligt utskottets förmenande vägande skäl att undersöka, huruvida behov föreligger att på sätt motionären anvisat utbygga den upplysningsverksamhet, som för närvarande förekommer. Utskottet förutsätter därför, att Kungl. Maj:t ägnar sin uppmärksamhet åt denna fråga.

Vad slutligen i motionen anföres angående upprättandet av en skoglig akademi och skogsbrukets tillgodoseende i svensk utlandsrepresentation synes enligt utskottet icke böra påkalla någon särskild åtgärd.

Sammanfattningsvis får utskottet med anledning av motionen uttala, att tidigare utredningar på skogens område varit så omfattande, att en förnyad sådan knappast kan förväntas ge nya synpunkter av betydelse. Härtill kommer att — enligt vad utskottet inhämtat — en utredningsman inom en snar framtid torde inom jordbruksdepartementet tillkallas med uppgift att verkställa en inventering av kvarstående olösta norrlandsfrågor, vilka behandlats inom norrlandskommittén. Utskottet anser emellertid, att vad utskottet i ärendet anfört bör genom skrivelse till Kungl. Maj:t bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen i anledning av motionen I: 2 i skrivelse till
Kungl. Maj:t måtte som sin mening giva till känna vad utskottet ovan anfört.

Stockholm den 26 november 1953.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Lage Svedberg, Jon Jonsson, Eskilsson, Bertil Andersson, Sundberg*, Hansson, Sigfrid Larsson* och Johan Persson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Johnsson i Kastanjegården*, Jacobson i Vilhelmina, Anthy*, Andersson i Essvik, Mårtensson i Smedstorp, Arweson, Eliasson*, Adolfsson och Jönsson i Gärds Köpinge.

* Ej närvarande vid justeringen.